

NÁTTÚRUSTOFA
Norðurlands vestra

Fuglalíf á fyrirhuguðum
sorpurðunarstað við Sölvabakka í
Refasveit

Þórdís Vilhelmína Bragadóttir

NNV-2008-003
Ágúst 2008

NÁTTÚRUSTOFA Norðurlands vestra

Lykilsíða

Skýrslunúmer: NNV-2008-003	Dagsetning: 21.08.2008	Dreifing: -X- Opin ---Lokuð til -----
Heiti skýrslu: Fuglalíf á fyrirhugðum sorpurðunarsvæðum við Sölvabakka í Refasveit		Upplag: 10 Fjöldi síðna: 2
Höfundur / höfundar: Þórdís Vilhelmlína Bragadóttir		Verkefnisstjóri / verkefnisstjórar: Þórdís Vilhelmlína Bragadóttir
Gerð skýrslu / verkstig:		Verknúmer:
Unnið fyrir: Norðurá bs.		
Samvinnuaðilar:		
Úrdráttur:		
Lykilorð: Sölvabakki, Sorpurðunarsvæði, Fuglalíf, Umhverfismat		ISBN-númer:
Undirskrift verkefnisstjóra:	Yfirfarið af: Þorsteinn Sæmundsson	

Inngangur

Náttúrustofu Norðurlands vestra var, af Norðurá bs., falið að gera úttekt á fuglalífi á svæðum sem til greina komu sem sorpurðunarstaðir fyrir sveitarfélög á Norðurlandi vestra. Í þessari skýrslu er fjallað um niðurstöður athugana á svæði 5B við Sölvabakka í Refasveit.

Framkvæmd var í höndum Þórdísar V. Bragadóttur líffræðings og Helga Páls Jónssonar sem aðstoðaði við athuganirnar.

Framkvæmd

Gengið var um svæðin og fuglalíf þeirra kannað dagana 17.-18. maí 2005. Skráð var hvaða tegundir sáust innan svæðanna og í næsta nágrenni. Við Sölvabakka fóru athuganir fram þann 18. maí. Ekki var hægt að staðfesta svo öruggt væri að þeir fuglar sem sáust væru varpfuglar innan svæðisins þar sem varptími fuglana var í flestum tilfellum nýhafin eða í startholunum.

Niðurstöður

Á svæði 5B, við Sölvabakka í Refasveit, sáust 10 tegundir fugla (Tafla 1). Fáir fuglar sáust af hverri tegund.

Tvær þeirra tegunda sem sáust, grágæs og svartbakur, eru á valista Náttúrufræðistofnunnar Íslands (Náttúrufræðistofnun Íslands 2000). Eru þær taldar í yfirvofandi hættu vegna fækkunar í stofnum þeirra hér á landi á undanfarin ár. Ekki var talið líklegt að þessar tvær tegundir verptu innan svæðisins þótt þær hafi sést þar. Grágæsirnar sem sáust voru til að mynda á flugi yfir svæðinu en lentu þar ekki. Eins var talið ólíklegt að æðarfugl verpi innan svæðisins en engin ummerki fundust um æðarvarp. Þeir æðarfuglar sem sáust voru á sundi úti fyrir ströndinni.

Aðrar tegundir sem sáust voru taldir líklegir varpfuglar innan svæðisins og í næsta nágrenni þess.

Tafla 1. Tegundir sem sáust á svæði 5B við Sölvabakka í Refasveit

Tegund	Latneskt heiti
Grágæs	<i>Anser anser</i>
Æðarfugl	<i>Somateria mollissima</i>
Rjúpa	<i>Lagopus mutus</i>
Sandlóa	<i>Charadrius hiaticula</i>
Heiðlóa	<i>Pluvialis apricaria</i>
Spói	<i>Numenius phaeopus</i>
Stelkur	<i>Tringa totanus</i>
Kjóí	<i>Stercorarius parasiticus</i>
Svartbakur	<i>Larus marinus</i>
Maríuerla	<i>Motacilla alba</i>

Umræður

Þrátt fyrir að fuglalíf á svæðinu sé hvorki ríkulegt né fjölbreytt þá koma framkvæmdirnar til með að hafa áhrif á fuglalíf framkvæmdasvæðisins, bæði á meðan þær standa yfir og eftir að þeim er lokið og starfsemi hefst. Varplönd og fæðusvæði fugla koma til með að tapast auk þess sem fuglarnir verða fyrir truflunum á meðan framkvæmdir standa yfir.

Flestir þeir fuglar sem tapa búsvæðum gætu flutt sig um set á meðan framkvæmdir fara fram en lík búsvæði eru víða í nágrenni svæðisins. Tilfinning athugenda var sú að þéttleiki fugla væri lítill og fáir einstaklingar innan hverrar tegundar. Fjöldi fugla sem kæmi til með að þurfa að flytjast um set er því lítill. Fuglastofnar í nágrenni svæðisins og hér á landi koma því ekki til með að finna fyrir framkvæmdunum.

Eftir að framkvæmdum á svæðinu lýkur og starfsemi hefst, eiga ekki allar fuglategundir afturkvæmt. Til þess verður röskunin á búsvæðum of mikil og víðtæk. Aðrar tegundir gætu komið í þeirra stað. Hvaða tegundir munu koma til með að sjást á svæðinu eftir að sorpurðunarsvæðið verður tekið í notkun fer mikið eftir því hvernig frágangi um svæðið verður háttað. Þekkt er að máfar og hrafnar sæki í sorpurðunarsvæði sem eru opin og frágangur lélegur. Þar sem lítið af sorpi er á yfirborðinu og frágangur svæðisins snyrtilegur er minna af þeim og líklegra að tegundafjölbreytnin verði meiri.

Frágangur svæðisins hefur því mikið um það að segja hvernig fuglalíf verður á svæðinu í framtíðinni. Áhrif af framkvæmdinni verða þó óveruleg þar sem svæðið er lítið og fuglalíf þess svipað og í nágrenninu.

Heimildir

Náttúrufræðistofnun Íslands 2000. Válisti 2, fuglar. Náttúrufræðistofnun Íslands.

Náttúrustofa Norðurlands vestra

Adalgata 2, Pósthólf 112, 550 Sauðárkróki, Sími 453 7999, Fax 453 7998

Netfang nnv@nnv.is, Heimasíða <http://www.nnv.is>

Natural Research Centre, of North-western Iceland

Adalgata 2, P.O.Box 112, 550 Saudarkrokur, Tel. +354 453 7999, Fax +354 453 7998

E-mail nnv@nnv.is, Web page <http://www.nnv.is>